

Zwarte inkt

Over het getinte plafond, de Zwarte Pietendiscussie en de blanke universiteiten.

Onlangs werd ik door de Vrije Universiteit Amsterdam uitgenodigd om een gastcollege aan de letterenfaculteit te verzorgen. Altijd fijn, academische erkenning, en van de begeleidende professor kreeg ik te horen dat ze wel vaker auteurs uitnodigen. Meer nog: jong talent Joost de Vries was er zelfs writer in residence. Een jaar lang mocht hij workshops geven of ging hij met een klas op bezoek bij enkele auteurs thuis, zodat de studenten eens een schrijftafel van dichtbij te zien kregen. Literaire fieldtrips, je ziet het bij ons niet meteen gebeuren. Nu ik erover nadenk en even Google raadpleeg, blijkt dat, in tegenstelling tot pakweg IJsland of Zuid-Afrika, geen enkele Vlaamse universiteit over zo'n programma beschikt. Hm, auteurs, die de gave van het woord koesteren, die nadenken over de maatschappij, die de mens zelf op het filosofische rooster leggen – nee, die hebben blijkbaar niets te zoeken aan kennisbastions. Laat staan dat jonge mensen er iets van zouden kunnen leren. Nochtans gezellig, zo'n aandachtige klas vol leergierige studenten die je werk gelezen hebben en daar ook nog eens kritische vragen over stellen; je steekt er zowaar zelf wat van op. Maar toen ik halverwege de les even het lokaal overschouwde, viel me iets op: in een gezelschap van twintig studenten telde ik maar één man. Ik hoorde de feministen al juichen om zo veel vrouwelijke overmacht in de letteren, maar die ene man was ook meteen de enige die al een boek had uitgebracht, bij De Bezige Bij dan nog.

Erger was de verpletterende blankheid: nergens een donkere huid of zelfs nog maar een olijfteint te bespeuren. Dat is zorgwekkend. Stromen allochtonen niet door in het hoger onderwijs, of kiezen ze meer voor wetenschappelijker richtingen? Dat is hun goed recht natuurlijk, alleen zal de allochtone stem zo nooit doordringen tot het literaire en maatschappelijke debat. Want hoe pover de macht van de schrijver ook is, vlotte pennen hebben altijd een streepje voor bij de opiniepagina's, en auteurs mogen in interviews altijd weleens een meninkje verkondigen. In Nederland woedde op dat moment de Zwarte Pietendiscussie, die ondertussen ook bij ons is doorgesijpeld. Een veel gehoorde klacht was dat de allochtone mening ontbrak in het debat: de discussie werd net door blanke middenklassers gevoerd. Maar als jongeren met een exotische achtergrond pertinent afwezig blijven op de universiteitsbanken, zal hun stem ook nooit het getinte plafond doorbreken. En dat komt de multiculturele samenleving niet ten goede.

Roderik Six

Zo zal de allochtone stem nooit doordringen tot het maatschappelijke debat.

26 NOVEMBER 2014 115